

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează **ADMINISTRAȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA
se adresează **REDACȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Impotriva armelor nucleare

Pacea este năzuința cea mai fierbinte a oamenilor de pretutindeni. Iar realizarea păcii este posibilă prin dezarmare generală și totală. Este ceea ce prevedea proorocul Isaia că popoarele vor face din săbii fiare de plug și din sulite seceri și nu vor mai învăța pravila războiului (2, 4). Așadar, transformând armele în unelte ale muncii pașnice, popoarele nu se vor mai război, nici nu se vor mai pregăti pentru război, ci vor trăi în liniște și prietenie. De aceea, obiectivul principal al luptei pentru pace a popoarelor este dezarmarea generală și totală.

Un prim pas pe calea dezarmării s-a făcut prin încheierea Tratatului de la Moscova cu privire la încetarea experiențelor cu arme nucleare în trei medii, tratat iscălit de peste 100 de state. Drept urmare, se simte peste tot în lume o atmosferă de destindere, de încredere în noi biruințe ale forțelor păcii. Ca o continuare a acestui tratat, putem considera declarațiile guvernelor celor 3 țări, că au hotărât să reducă în țările lor producția de materiale fisioabile destinate scopurilor militare. Așadar, se vor produce mai puține materiale fisioabile pentru arme atomice. Aceasta însemnează o frînare a cursei înarmărilor nucleare, producția de arme atomice fiind mai mică. Desigur, că aceasta nu rezolvă problema dezarmării, însă e încă un pas spre dezarmare. Ținta — în ce privește armele atomice — este încetarea tuturor experiențelor cu astfel de arme, nimicirea stocurilor existente și folosirea energiei atomice numai în scopuri pașnice.

Pe calea dezarmării nucleare este și lupta împotriva răspîndirii armelor atomice — fie că răspîndirea s-ar face prin vânzarea de către puterile nucleare, fie prin planul creerii forțelor nucleare multilaterale în cadrul N.A.T.O. La 4 aprilie a. c. a avut loc la Amsterdam o demonstrație împotriva armelor atomice, organizată de Comitetul păcii din Olanda. Poporul olandez consideră — s-a spus la demonstrație — că răspîndirea armelor atomice și mai ales obținerea lor de către militaristii vest-germani, ar face să crească pericolul războiului. Organizații de femei din țările N.A.T.O. au organizat în 15 mai a. c. la Haga (Olanda) — cu ocazia sesiunii Consiliului N.A.T.O. — o mare manifestație împotriva creerii forțelor nucleare multilaterale. În Norvegia Liga internațională a femeilor de luptă pentru pace și libertate a difuzat o broșură între parlamentarii nor-

vegieni împotriva răspîndirii armelor atomice și împotriva forțelor nucleare multilaterale.

Un alt obiectiv al luptătorilor pentru pace este crearea de zone denuclearizate. Astfel s-a cerut declararea ca zone denuclearizate a Americii de Sud, a Africii, a Europei Centrale, (cele două Germanii, Polonia și Cehoslovacia), a Europei de Nord, a țărilor din jurul Mediteranei. Țara noastră a propus transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, liberă de arme nucleare. Crearea zonelor denuclearizate ar contribui la o mai largă destindere în relațiile internaționale și ar fi urmată de noi măsuri spre dezarmare generală și totală.

Prin toate aceste măsuri și propuneri se manifestă voința popoarelor de a scăpa de

primejdia unui război atomic nimicitor și de a instaura pacea veșnică pe pământ. În lupta aceasta pentru dezarmare generală, împotriva armelor atomice, pentru pace, sînt chemați toți oamenii, fără deosebire de convingeri politice și credințe religioase. Creștinii au participat și participă activ la acțiunile antinucleare, la acțiunile pentru pace. O manifestație de mare amploare a acestei participări a constituit-o a doua Adunare pancreștină pentru pace, organizată de Consiliul Creștin pentru Pace, care a avut loc între 28 iunie—3 iulie a. c. la Praga. Ea cheamă pe toți creștinii să intensifice participarea lor la lupta popoarelor pentru dezarmare generală și totală, pentru interzicerea armelor atomice, ca pacea să-și prăznuiască biruințele pe toată suprafața pământului. Urmind acestei chemări, împlinim voia lui Dumnezeu și voia popoarelor.

T. R.

Vizită la Sibiu

Veniți la București, ca să participe la Consfătuirea pregătitoare pentru Congresul al II-lea al teologilor ortodocși (care va avea loc la București), delegații Facultăților de Teologie din Grecia, Uniunea Sovietică, Iugoslavia, Bulgaria și Cehoslovacia au făcut o vizită și Centrului Mitropolitan și Institutului Teologic de grad universitar din Sibiu. Sosii la Sibiu, joi seara (4 VI a. c.), în ziua următoare au vizitat Institutul Teologic și Catedrala, au fost primiți de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, și au vizitat secțiile de artă populară și de pictură de la Muzeul Brukenthal.

Delegații Facultăților de Teologie sînt: D. Moraitis - decanul Facultății din Atena, prof. S. Aguridis de la Tesalonic, Prof. V. Borovoi de la Academia duhovnicească din Leningrad, Prof. M. Erdelian, decan și Pr. Minin, profesor la Facultatea din Belgrad, prof. Tzonevski de la Academia duhovnicească din Sofia și Prof. Mihailov, decanul Facultății din Prešov (Cehoslovacia). Ei au venit însoțiți de pr. prot. N. I. Nicolaescu, rector și prof. prof. Ioan Coman și Liviu Stan de la Institutul Teologic Universitar din București.

După ce au văzut Capela, unde au admirat iconostasul din sec. XVIII, și Biblioteca, unde pr. bibliotecar I. Beju le-a făcut istoricul bibliotecii și prezentarea cărților mai de seamă, în sala profesorală a avut loc o scurtă întâlnire cu profesorii de la Institutul Teologic din Sibiu. Pr. rector S. Vlad, salutînd pe oaspeți, prezintă pe profesorii Institutului, iar pr. rector N. I. Nicolaescu de la București, prezintă pe oaspeți. La orele 10 s-a început festivitatea din Aula Institutului Teologic, la care au participat, P. C. vicar Tr. Belașcu, P. C. pr. consilieri I. Nicoară, I. Vlad,

profesorii și studenții Institutului, d. rector Iuhasz de la Institutul Teologic Protestant (Cluj), d. decan H. Binder de la Secția evanghelică-luterană a aceluși Institut (Sibiu), preoții protopopiatului Sibiu, în frunte cu P. C. prot. I. Munteanu ș. a. Programul artistic a fost susținut de studenții teologi, dirijat de Pr. prof. Gh. Șoima, care a executat imne religioase și cîntece populare. „Hristos a Inviat” s-a cîntat în rominește și grecește.

În cuvîntul său după ce salută pe oaspeți, pr. rector Soiron Vlad a spus între altele: Prezența DVoastră în acest Institut care de un veac și jumătate pregătește preoți pentru credincioșii ortodocși din această parte a țării, este o mărturie a unității noastre panortodoxe. Dovada acestei unități este unitatea noastră de credință, de cult și organizare bisericească.

Sub îndrumarea înaltei ocîrmuiri bisericești, dascălii actuali ai acestui Institut păstrează și aprofundează tezaurul credinței noastre comune ortodoxe și înțeleg să pună teologia în slujba vieții... Putem mărturisi cu satisfacție că dascălii, preoții și credincioșii noștri s-au integrat astfel în curentul viu al trăirii ortodoxe și se integrează azi în mod firesc în șuvoiul vieții de disciplină în muncă cinstită și constructivă, de unitate deplină în aspirațiile după o viață pașnică, mai frumoasă și mai îmbelșugată, pentru care lucrează întregul nostru popor.

La noi conștiința ortodoxă este întregită de spiritul de comuniune creștină. Cele două Institute ortodoxe trăiesc ca doi frați ai aceleiași mame, iar Institutul de la Sibiu mai ales — datorită și apropierii geografice — colaborează strîns cu Institutul Protestant de la Cluj și cu secția lui evanghelică din Sibiu, ai căror reprezentanți și acum și cu alte ocazii se află prezenți ală-

(Continuare în pag. 2)

Vizită la Sibiu

(Urmare din pag. 1)

turi de noi. Colaborarea e frățească, pentru că avem aceeași țintă: de a fi toți una în Hristos. Exemplu viu pentru această colaborare ni-l dau chiar credincioșii Bisericii noastre, care muncesc într-o unitate perfectă, însușești de același elan al creerii unei vieți mai bune pe care toți oamenii s-o trăiască în pace și armonie frățească. Pacea și armonia aceasta dintre poporul român și confesiunile și naționalitățile din patria noastră, pace și armonie după care însetează credincioșii tuturor Bisericii și omenirea timpurilor noastre, să dea Dumnezeu să se realizeze cât mai curând în toată lumea. În spiritul acesta activăm în Conferința Creștină pentru Pace de la Praga, care înmănușiază pe toți creștinii ce se străduiesc să întărească pacea și prietenia între popoare și care pregătește pentru sfârșitul acestei luni a doua Adunare pancreștină pentru pace. În același spirit activăm și în Consiliul Ecumenic al Bisericii, care sprijinește înfrățirea între Biserici și acțiunea comună pentru unitatea în Hristos, ca și inițiativele de pace și bunăvoință.

Pr. rector. N. I. Nicolaescu de la Institutul Teologic Universitar din București prezintă pe delegații celor de față.

Dl decan Moraitis de la Facultatea de Teologie din Atena mulțumește în numele Bisericii Ortodoxe Grecești și al Facultății de Teologie și salută Biserica noastră și Institutele Teologice din țara noastră. Prezența noastră aici e dovada dorinței calde a teologilor ortodocși de pretutindeni de a discuta problema unității creștine și a rezolva marile probleme ale epocii în sensul bunăînțelegerii a lumii întregi. Aduce salutul poporului grec pentru poporul român și urarea ca aceste două popoare, ca și celelalte popoare din părțile acestea să trăiască în pace, bunăînțelegere și armonie desăvârșită.

Prof. Borovoi de la Academia duhovnicească din Leningrad spune că învierea lui Hristos ne unește pe toți creștinii într-una și transmite cuvintele prieteniei și iubirii pentru „marea Biserică Ortodoxă Română” și pentru Institutele ei Teologice, de la S. S. Patriarhul Alexei al Moscovei și întregii Rusii, de la episcopatul, clerul și credincioșii Bisericii Ort. Ruse și de la profesorii și studenții Academiei duhovnicești. E o mare bucurie când frații sint împreună, cum a spus Pr. rector S. Vlad. Această bucurie e rară. De aceea trebuie s-o prețuim. De obicei noi, teologii ortodocși ne întâlnim la Congrese ale Consiliului Mondial al Bisericii sau la Adunări ale protestanților sau catolicilor. Și ne simțim frați. Acum ne-am întâlnit direct la o consfătuire teologică ortodoxă. Când ne întâlnim cu frații din Apus, protestanți sau catolici, vorbim despre necesitatea apropierii și colaborării dintre creștini, față de care avem toată bunăvoința. Între noi ortodocșii unitatea există. Ea se manifestă, ceea ce și facem prin întrunirea noastră.

Referindu-se la cuvântul rectorului S. Vlad despre o teologie a vieții, prof. V. Borovoi spune că aceasta e cea mai necesară, mai ales că în trecut teologia a plutit foarte sus, în abstracțiuni fără legătură cu viața. Noi trebuie să ne cunoaștem vîna istorică și să ne căim pentru greșelile din trecut, să înțelegem că Biserica trebuie să slujească poporului și încrederii între popoare, să fie o parte constructivă în lume. Dumnezeu neluind în seamă neputințele noastre, va ajuta Bisericii Sale în această lucrare.

Vizita aceasta e prilej de a ne cunoaște mai bine unii cu alții. Va spune colegilor de la Academile din Moscova și Leningrad despre cele văzute la Institutul Teologic Universitar din Sibiu. Învățăm unii de la alții.

Prof. Erdelian (Belgrad) salută Biserica noastră și Institutele ei Teologice în numele Bisericii sîrbe și Facultății de Teologie din Belgrad. Reprezentantii teologiei ortodoxe au venit aici nu pentru a realiza unitatea lor — căci aceasta există — ci pentru a-și sincroniza activitatea.

Dacă ne străduim să ajungem la înțelegere cu alte Biserici, nici munca și unitatea noastră nu va rămîne pe hirtie. Sint de cîteva zile în această mare țară, în poporul acesta bun. Mai bună țară ca aici nu se poate găsi. Am putut vedea măreția acestui popor. Am putut constata vrednicia Bisericii romine. Incheie cu urări pentru poporul român, pentru conducătorii lui, pentru Biserica Ortodoxă Română și P. F. Patriarh Justinian.

Prof. Tzonevski (Sofia), aducînd salutul Bisericii Ortodoxe Bulgare și al Academiei duhovnicești din Sofia, vorbește despre vechimea prieteniei dintre popoarele romîn și bulgar, despre faptul că luptătorii bulgari pentru eliberarea poporului bulgar de sub stăpînire otomană au găsit adăpost și condiții de activitate în România, în așa fel că unele orașe romine (București, Brăila, Galați, Rîmnicul Vilcea) sint „orașe sînte” pentru bulgari, despre jertfele aduse de eroii romini, alături de ruși și bulgari, în luptele de la Grivița, Pleonă. De asemenea amintește sprijinul primit de Biserica Ortodoxă Bulgară de la Biserica Ortodoxă Română, îndeosebi în ultimul timp de cînd e patriarh, P. F. patriarh Justinian. Toate acestea poporul bulgar, Biserica bulgară, nu le vor uita niciodată. Pretutindeni unde am fost am avut impresii deosebite. Felul cum lucrează Biserica romină și pietatea credincioșilor pot fi pildă pentru alte Biserici Ortodoxe. Exprimă recunoștința față de Biserica romină, de P. F. Patriarh Justinian și de colegii de la Institutele Teologice din București și Sibiu, pentru că după aproape 30 ani de la primul Congres al teologilor Ortodocși (Atena 1936), a invitat pe teologi să se întâlnească și să pregătească al 12-ilea Congres al teologilor ortodocși și să discutăm problemele actuale. Incheie cu urări pentru Republica Populară Romină, pentru poporul și guvernul român, pentru Biserica Ortodoxă Romină și Institutele ei Teologice.

Prof. Mihailov (Prešov) aduce salutul Bisericii Ortodoxe cehe — cea mai tînără Biserică Ortodoxă autocejală (inceputurile ei fiind însă de la Sf. Ciril și Metodie). Prezintă martiriul acestei Biserici, al cărei episcop Gorazd, preoți și credincioși au fost uciși, întemnițați și prizoniși de către hitleriști în timpul celui de al doilea război mondial. O viață nouă a început după eliberarea Cehoslovaciei, eliberare pentru care și-au sacrificat viața și ostași romini. Mormintele acestor eroi ai eliberării noastre sint mereu împodobite cu flori.

În luna aceasta la Praga se va întruni a doua Adunare pancreștină pentru pace, ca să exprime voința de pace a tuturor creștinilor. Întîlnirea teologilor ortodocși de acum ne ajută să ne cunoaștem mai bine unul pe altul. Uniți în aceeași credință dreptmăritoare, vom rezolva problemele ce ne stau în față pentru binele Bisericii și păcii. Biserica Ortodoxă Romină e un potir plin de viață duhovnicească, folositor întregii Biserici Ortodoxe. Urează Bisericii romine să rămînă legată de nevoile și strădaniile poporului pentru o viață mai bună, căci Biserica dacă se rupe de popor își pierde valoarea. Mintuitorul cere de la noi căință sinceră. Așa vom putea sluji cu conștiință bună pacea și lumea, slujire la care ne cheamă Mintuitorul.

Mulțumește P. F. Patriarh Justinian pentru că a oferit teologilor ortodocși prilejul de a se vedea față către față. Ceea ce a văzut la Institutele Teologice din București și Sibiu va comunica Facultății Teologice din Prešov și astfel vom colabora mai bine unii cu alții. Problemele comune le vom rezolva — la această Consfătuire și la altele — spre binele Bisericii și credincioșilor. Dorește poporului român viață fericită în preafrumoasa lui țară. Face urări pentru colaborarea și prietenia între Institutele Teologice și pentru biruința păcii în întreaga lume.

Prof. Auridis transmite salutul Facultății de Teologie din Tesalonic (Grecia). Toți ortodocșii sintem uniți în credință și cult. Această unitate însă nu e suficient de vie. Sintem ca o uzină e-

Jertfa Sfintei Euharistii

„Sîngele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ne curățește de orice păcate” (I Ioani 1, 7). Așa ne învață ucenicul cel mai tînăr al Mintuitorului. Căci prin sîngele Domnului Iisus Hristos, ne-am împăcat cu Dumnezeu și s-au deschis ușile mîntuirii pentru toți (I Tim. 2, 4). Dar dacă Dumnezeu a făcut totul pentru mîntuirea noastră, noi nu trebuie să mai facem nimic?

Tînărul va trebui să urmeze sfaturile și învățătura tatălui, sau ale unui maestru, profesor. El va trebui totodată să depună muncă încordată și permanentă, sudoare, jertfă — să facă exerciții într-una. La fel pentru a deveni om de știință, artist, muncitor calificat, etc. Dacă tînărul, în loc să depună muncă, va lenevi sau va face alte lucruri pierzătoare de timp, atunci el nu va ajunge ceea ce talentul său și jertfele făcute pentru el de alții, i-ar da dreptul să ajungă. Fără voința lui, fără munca lui nu există roadă. Trebuie și din partea lui jertfă.

Așa stă situația și cu mîntuirea. Prin jertfa de pe cruce, ni s-au pus la dispoziție toate mijloacele de mîntuire. Dar aceasta este jertfa din partea Mintuitorului. Ori din partea noastră nu trebuie nimic? Nu trebuie și din partea noastră jertfă? Dar, ce este jertfa? Este sacrificarea vieții pentru un bine? Da! Este suprema jertfă. Dar și eforturile ce le depune mama pentru creșterea copilului, sint jertfe. Noptile nedormite ale mamei la căpătîiul copilului bolnav sint iarăși jertfe. Munca depusă de tînăr pentru a-și împlini vocația și prin aceasta a deveni folositor familiei, societății din care face parte, este jertfă. Orice faptă în slujba binelui, din partea omului este jertfă. Deci pentru orice bine este necesară jertfă.

Dar și mîntuirea e un bine. Și încă un bine

lectrică cu energie, care însă din lipsă de fire nu e folosită. Întîlnirea aceasta a teologilor are menirea să întindă aceste fire de legătură. De aceea exprimă mulțumiri Bisericii Ortodoxe Romine pentru că oferă teologilor ortodocși prilejul de a lucra împreună. Biserica greacă se va bucura cînd vom spune tot ce am văzut și am auzit în această țară.

După festivitatea din Aulă, are loc recepția la Înalt Prea Sfințitul nostru mitropolit Nicolae în salonul reședinței mitropolitane. Înalt Prea Sfinția Sa salută cu dragoste pe teologii ortodocși și le urează succes în lucrarea lor. Imbrățișează părintește pe oaspeți, care îi sărută mina.

Într-o atmosferă prietenească și cordială se desfășoară apoi convorbirea dintre oaspeți și I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae despre legăturile frățești dintre Bisericele Ortodoxe și despre teologia ortodoxă.

Plecînd de la reședința mitropolitană, oaspeții vizitează Catedrala noastră și Muzeul Bruckenthal. După aceea în sala profesorală se ține o ședință a Comisiei, care discută despre temele ce se vor dezbate la al doilea Congres al teologilor ortodocși.

La masa, luată la Institut, P. C. rector S. Vlad mulțumește oaspeților pentru bucuria ce ne-au făcut și își exprimă convingerea că se vor strădui să întărească unitatea ortodoxă și creștină și frățietatea între popoare. În numele tuturor, prof. Auridis mulțumește pentru frumoasa și neuitata primire ce li s-a făcut, pentru bucuria deosebită ce ne-a umplut inimile. Această întîlnire și această bucurie va rodi și pe alte țărîmuri în mod concret. Mulțumiri aduce Institutului Teologic din Sibiu și prof. N. I. Nicolaescu, rectorul Institutului Teologic din București.

În după-masa zilei de vineri (5 VI 1964) ne-am despărțit de oaspeți, care au plecat spre Brașov-Sinaia, păstrînd în suflet bucuria dragostei frățești și a unității în gîndul și lucrarea pentru binele Bisericii, pentru binele poporului și pentru pacea și înfrățirea între popoare.

N. M.

veșnic. Pentru acest bine veșnic ajunge jertfa Mîntuitorului? Din partea Lui, da. Intrebăm: aceeași curățire de păcate, prin singele Său, ni se dă fără nici o jertfă din partea noastră? Nu! Căci atunci oricine s-ar mîntui, fie că e vrednic, fie că nu e vrednic de mîntuire. Deci și din partea noastră trebuie să depunem o jertfă. Fiecare rugăciune este o jertfă, fiecare faptă bună este o jertfă, într-un cuvînt tot ce facem pentru mîntuirea noastră, adică pentru împlinirea voii lui Dumnezeu de către noi, este jertfă.

Iată un scurt răspuns celor care spun: „noi nu trebuie să mai facem jertfe, pentru că s-a jertfit Mîntuitorul pentru noi”. Dar dacă s-a rugat Mîntuitorul pentru noi, oare noi nu trebuie să ne mai rugăm? Dacă a iubit Dumnezeu pe om încît s-a jertfit pe cruce pentru el, noi nu trebuie să mai iubim? Dacă a iertat Mîntuitorul, noi nu trebuie să mai iertăm?

Căci, pe lângă alte motive, și pentru motivul de a o avea totdeauna, în mintea noastră, Mîntuitorul ne-a poruncit să vestim moartea și învierea Lui prin jertfa aducerii aminte — „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea” (Lc. 20, 19). Aceasta este o jertfă specială pe care o fac numai creștinii și numai în cadrul mîntuirii — un semn de recunoaștere pentru ei, așa cum a fost recunoscut Mîntuitorul de către Luca și Cleopa după acest semn. Este jertfa cea fără de sînge a Domnului nostru Iisus Hristos, ce se aduce la Sf. Liturghie în toate bisericile creștine. Aceasta este jertfa poruncită de Mîntuitorul dar și profețită cu mult înainte de Maleahi: „în tot locul tămîie se aduce numelui meu și jertfă curată” (1, 11). Aici după ce se proorocește desființarea jertfelor Legii vechi de animale, se proorocește și jertfa Legii noi, căci fiecare creștin știe că jertfa curată de care se vorbește aci, este jertfa nesîngeroasă ce se aduce neconținut în cadrul Sf. Liturghii „întru popoare” în toate părțile locuite de creștini, de la răsăritul pînă la apusul soarelui.

Această jertfă curată se aduce pe altar. În această privință Sf. Apostol Pavel spune răsplat: „Și noi (creștinii) avem altar” (Evrei 13, 10). Despre ce altar e vorba aci? Desigur de altarul euharistic pe care piinea și vinul prefăcute în trupul și sîngele Domnului și date ca jertfă, se împărtășesc preoților și credincioșilor. De la altar aveau dreptul să se împărtășească, atunci, ca și acum, numai acei care se renășteau prin baia botezului și prin mărturisirea credinței în Iisus Hristos și a unirii cu El prin dragoste, precum și prin pocăința de păcatele săvîrșite după botez. Dacă este adevărat că pe cruce Domnul nostru Iisus Hristos a înfățișat Tatălui o jertfă deplină pentru toate păcatele tuturor, jertfa curată din cadrul Sf. Liturghii, care se aduce în toate zilele și în toate bisericile din lume, după proorocia lui Maleahi, este o continuare a acestei jertfe, este o reînnoire a jertfei, dar într-un mod fără de sînge și este porunca Mîntuitorului: „Aceasta să o faceți întru pomenirea mea”.

Prin aceasta El nu este numai un mijlocitor, dar și un „garant” (Evrei 7, 22) al mîntuirii. El spune că Dumnezeu ne va scula din morți și că toate făgăduințele vor fi împlinite. Aceasta o dovedește prin învierea Sa, prin înălțarea la ceruri, etc., dar și prin lăsarea nouă ca arvună, ca garanție, a tainei trupului și singelui Său, cu care să ne împărtășim. Atît de mult a ținut să ne împărtășim cu „trupul și sîngele” Lui, încît cei care n-au vrut să primească această voie a Lui și din această cauză „s-au dat înapoi și nu mai umblau cu El” (In. 6, 66) nu au fost chemați înapoi. Iar cei ce au rămas au fost întrebați: Nu vreți și voi să vă duceți? (v. 67). Deci, așa de mare importanța a dat Iisus Hristos acestei taine, încît numai cine o primește este cu El. Ori această Sf. Taină este totodată și jertfă: jertfa Sfintei Euharistii. „Hristos este preot în veac după rînduiala lui Melhisedec”; prin Apostoli și urmașii lor, pe care i-a făcut episcopi și preoți, Hristos se aduce jertfă în mod nesîngeros în veac, după cum și jertfa nesîngeroasă e valabilă în veac,

Cinstirea icoanelor după învățătura sinodului al șaptelea ecumenic

La 24 septembrie anul 787 se deschide în orașul Niceea cel de al șaptelea sinod ecumenic (a toată lumea), spre a întări învățătura Bisericii despre sfintele icoane și cinstirea lor.

„...Noi păstrăm — grăiesc Sfinții Părinți ai sinodului — fără înnoire toate predaniile bisericesti orînduite pentru noi în scris sau în chip necris, între care este și închipuirea icoanelor prin zugrăvire, ca una ce se potrivește cu istoria propovăduirii evanghelice și care ne slujește spre încredințare întrupării adevărate iar nu închipuite a lui Dumnezeu-Cuvîntul”.

Așa dar, „mergînd ca pe o cale împărătească, urmînd învățăturii celei de Dumnezeu grăite a Sfinților Părinților noștri și predaniei Bisericii Ortodoxe, căci aceasta știm că este a Sfîntului Duh care sălășluiește întrînsa”, sinodul al șaptelea hotărăște ca „întocmai după chipul cinstitei și de viață făcătoarei cruci să se înalțe și cinstitele și sfintele icoane, zugrăvite în culeri și mozaic sau (făcute) din orice alt material cuviincios în sfintele lui Dumnezeu biserici, pe sfintele vase și veșminte, pe pereți și pe scînduri, atît icoana Domnului Dumnezeu, a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos și cea a Prea Curatei Stăpînei noastre Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, cît și ale cinstiților înger și ale tuturor Sfinților, „căci cu cît mai des sînt priviți aceștia prin zugrăvirea lor pe icoane, cu atît și cei ce le privesc sînt îndemnați spre amintirea și iubirea prototipurilor și spre a da acestora sărutare și închinăciune cinstitoare”, „în felul în care (ne închinăm) chipului cinstitei și de viață făcătoarei Crucii, sfintei Evanghelii și celorlalte lucruri sfinte”. Sîntem deci îndemnați a le cinsti prin tămîieri și luminări „precum se obișnuia și la cei vechi”. „Căci cinstea (dată) icoanei se înalță la prototipul ei, iar cel ce se închină icoanei se închină persoanei zugrăvite pe ea”.

Așa păzim învățătura Sfinților Părinți, adică predania Bisericii Ortodoxe, așa urmăm pe Sf. Apostol Pavel și pe toți Sf. Apostoli și Sf. Părinți, păstrînd predaniile pe care le-am primit. (A se vedea: Pr. prof. Ene Braniște, Teologia icoanelor, în revista „Studii teologice”, 1952, nr. 3—4, p. 193).

Una din predaniile (tradițiile) cele mai vechi ale Bisericii este și zugrăvirea de sfinte icoane.

Din actele sinodului al șaptelea aflăm că tradiția facerii de icoane zugrăvite există din timpurile cînd propovăduiau Sfinții Apostoli. Despre acest lucru dau mărturie Sfinții Părinți și istoricii ale căror scrieri au ajuns pînă la noi. Zugrăvirea de sfinte icoane s-a făcut din îndemnul și călăuzirea Sfîntului Duh, care este prezent în Biserică. Același Duh Sfînt care a insuflat învățătura Apostolilor și Sfinților Părinți, insuflă pînă azi și zugrăvirea sfintelor icoane. Părinții sinodului arată că zugrăvirea sfintelor icoane nu este nicidecum o născocire a unor zugravi, ci o tradiție și o pravilă încuviințată de Biserică de totdeauna. Intre zugrăvire și istorisirea evanghelică se păstrează o strînsă legătură. De aceea s-a spus că cuvîntul Sfintei Scripturi este icoană, iar icoana este cuvînt. Intr-adevăr, ceea ce comunică cuvîntul prin sunete, îl arată în tăcere pictura prin zugrăveală (Sf. Vasile cel Mare). Prin citirile din Sfînta Scriptură și prin icoane ajungem să cunoaștem același lucru, căci icoanele

pentru toate păcatele creștinilor.

În concluzie: Jertfa cea fără de sînge, din cadrul Sfintei Liturghii, este o poruncă a Mîntuitorului, face parte din celelalte porunci ale Sale, din voia Lui, ca și porunca credinței, a nădejzii, a dragostei și celelalte taine. Noi pe toate trebuie să ne străduim a le împlini, ca jertfă din partea noastră. Numai atunci jertfa Mîntuitorului „Sîngele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ne curățește de orice păcate” (14, 1, 7).

Pr. Ioan Graure

propovăduiesc același adevăr ca și Evanghelia.

Sf. sinod învață că Evanghelia, icoanele și crucea arată fapte și adevăruri dumnezeiești. Sfintele icoane înfățișează înaintea ochilor noștri diferite momente din istoria sfîntă, transmit învățături, mărturisesc adevăruri, ele redau — în parte — înțelesul și însemnătatea Sfintei Scripturi, ele mărturisesc credința noastră.

Evanghelia și sfintele icoane sînt forme ale Descoperirii dumnezeiești.

Sfintele icoane arată pe scurt și de-a dreptul ceea ce înfățișează în cuvinte o întreagă slujbă dumnezeiască.

Pe de altă parte, trebuie să avem în vedere că în timpul acestor slujbe atît cuvintele cît și sfintele icoane au aceeași lucrare bisericască. Iată de ce, dacă cineva părăsește pe una, se lipsește și de cealaltă. Cine a îndepărtat icoanele a lăsat curînd și slujbele dumnezeiești și toată viața duhovnicească.

Sf. sinod mai învață că sfintele icoane au și o lucrare de mijlocire. Cum s-a văzut mai sus, sinodul al șaptelea ecumenic întărește adevărul că cinstirea dată icoanelor are în vedere persoana, ipostasul, înfățișat pe ea. Datorită legăturii lor cu harul, icoanele slujesc drept mijlocirea între cei înfățișați pe ele și credincioși. Aceasta pe temeiul că harul dobîndit de sfinți în timpul vieții lor se află fără încetare în icoanele lor. Prin urmare, între sfinți și închinători există o anumită legătură și unire duhovnicească. În sfintele biserici, în timpul dumnezeieștilor slujbe, toți închinătorii intră în legătură de rugăciune cu însăși Biserica din cer prin mijlocirea rugăciunii însăși, dar și a sfintelor icoane în fața cărora se închină. Sfintele icoane ajută să crească trăinicia unității dintre Biserica din cer și cea de pe pămînt. Aceasta se face prin lucrarea harului Sfîntului Duh care trăiește și lucrează în Biserică în fiecare mădular al ei în parte, atît prin dumnezeieștile slujbe, cît și prin sfintele icoane.

Este limpede că sfintele icoane ne pun în legătură cu Dumnezeu; ca și cuvîntul sfînt ele sînt o parte a religiei.¹ De aceea vom întîlni icoane nu numai în anumite timpuri sau numai la un anumit popor, ci peste tot și întotdeauna în viața și arta Bisericii noastre. *Anatolie Zarea*

¹ Revista Patriarhiei din Moscova, 1958, nr. 12, p. 40—46.

† Preotul Matei Nicoară

După o suferință grea și lungă de 6 luni, preotul Matei Nicoară — din Rucăr, protopopiatul Făgăraș — a adormit în Domnul în Sîmbăta Paștilor (2 mai 1964), fiind în vîrstă de 84 de ani.

Pr. Matei Nicoară s-a născut în Rucăr, a făcut școala primară în satul natal, școala medie la liceul din Brașov, iar teologia la Sibiu.

De la hirotonire și pînă la pensionare, adică vreme de 55 de ani, pr. Matei Nicoară a ostentat în „via Domnului” ca paroh în satul lui natal.

Înmormîntarea s-a săvîrșit a treia zi de Paști (5 mai 1964) de către un sobor de preoți în frunte cu pâr. Moise Ionașcu, protopopul Făgărașului. Corpul neînsuflețit al pâr. Matei Nicoară a fost așezat în cimitirul bisericii ortodoxe din Rucăr, lângă rămășițele pămîntești ale soției sale, decedată cu 15 ani mai de vreme.

Viața și activitatea celui răposat, vrednicia lui ca preot și cetățean, ca soț și tată, au fost arătate și elogiate, după cuviință, în cuvîntările rostite de pâr. prot. Moise Ionașcu, pr. Vasile Onciu (paroh în Rucăr) și pr. Octavian Cocan (paroh în Făgăraș).

Regretat de colegi și de credincioșii pe care i-a păstorit peste o jumătate de veac, pâr. Matei Nicoară a fost plîns îndeosebi de fiul său Liviu și de cele două fiice ale sale, cu soții și copiii lor.

Dumnezeu să-l odihnească întru împărăția Sa.

Pr. I. G.

Profetul Daniel

Intre scrierile profețiilor mari se numără și cartea profetului Daniel. Deportat de tânăr în robia babiloniană, de către Nabucodonosor, pe la 606 înainte de Hristos, Daniel a cunoscut greutăți de tot felul, a cunoscut dorințele poporului și s-a identificat cu ele. In centrul preocupărilor sale stă problema mintuirii. De aceea profețiile despre Hristos formează tema principală a activității lui profetice. Intiul loc la care ne referim este cap. 2, 44, text care pentru conținutul lui poate fi intitulat profeție despre împărăția păcii. Iată cuvintele: In zilele acelea „va scula Dumnezeuul cerului o împărăție care va dăinui în veci”.

Aceste cuvinte descriu întemeierea împărăției veșnice pe pământ, adică „acea stare a societății când oamenii vor fi călăuziți numai de tendința de a face fapte bune, drepte și de zdevărat folos”. Ea se numește veșnică, fiindcă acea stare e netrecătoare. Se mai numește împărăția păcii fiindcă acolo este dreptate, mulțumire, înțelegere și bunăstare generală. In conformitate cu profeția lui Daniel împărăția păcii se va întemeia „in zilele împărățiilor aceloră”. E vorba de cele patru împărății reprezentate prin statuia cu capul de aur, pieptul de argint, pintecele de aramă și picioarele de lut (vezi Daniel cap. 2, 31). Aceste patru părți ale statuii reprezintă 4 împărății: Babilonia (capul de aur), Medo-Persia (pieptul de argint), monarhia greco-macedoniară (pintecele de aramă) și imperiul roman (picioarele de lut). Daniel informează că o stincă sferică această statuie, adică a 5-a împărăție urmează celor patru împărății. Stinca inchipuie împărăția păcii. Această împărăție începe să înființeze deodată cu aceea, pînă ce devine mare și umple întreg pământul. Ea e veșnică și universală. Conducătorul acestei împărății este numit de Daniel „Fiul omului”, la Dan. 7, 13—14.

Acest text constituie un alt moment în istoria profețiilor despre Hristos. Iată profeția: „Pe norii cerului venea Fiul omului și a sosit pînă la Cel bătrîn de zile și i s-a dat lui stăpînirea, cîntea și împărăția și stăpînirea lui este stăpînirea veșnică”.

„Fiul omului” este Hristos. Mintuitorul își dă sieși acest titlu (Mt. 11, 9; Mc. 8, 31; Lc. 9, 58; In. 8, 28). Poate pentru a dovedi natura sa omească, Mintuitorul s-a referit la Daniel ca la un profet cunoscut. In acest înțeles zice: „Fiul omului n-are unde să-și plece capul” (Lc. 9, 56); „a venit Fiul omului să mintuiască” (Mt. 27, 11); „Fiul omului va fi înălțat pe cruce” (In. 7, 28). „Cel bătrîn de zile” este Dumnezeu. Daniel mai comunică aici că Fiul vine pe pământ după Tatăl, căci Tatăl șade pe tron, in timp ce Fiul vine, și preexistența Fiului, căci mai înainte de a veni in lume era in cer. Profeția din cap. 7 este completată cu cea din cap. 9. Avem aici profeția despre cele 70 de săptămîni de ani. E cuprinsă in 9, 24-27. Iată textul 9, v. 24: „Șaptezeci de șeptimi s-au hotărît pentru poporul tău și pentru cetatea sa sfîntă, pentru ca fărădelegile să-și ajungă culmea și păcatul să covîrșească, pentru a ispăși vina de a aduce dreptate veșnică și a plini dreptatea și proorocia și a se unge Sfîntul Sfinților”.

Cu alte cuvinte, s-a hotărît de Dumnezeu ca pînă la Hristos să mai fie 70 de șeptimi, adică de 70×7=490 ani. Adevărul acesta se comunică poporului lui Israel, deci și Ierusalimului (cetatea cea sfîntă) prin profetul Daniil. Mesia vine in chiar epoca cînd răutatea își ajunge culmea. Mesia venind ispășește in locul nostru și împacă cerul cu pământul aducînd jertfă veșnică. Venirea lui Mesia înseamnă „plinirea dreptății și a tuturor proorociilor” Vechiului Testament cu privire la Hristos. Sfîntul Sfinților „din profeția lui Daniel e Hristos. Se zice despre el că va fi uns. Ungerea inchipuie împărțirea Duhului Sfînt. In Vechiul Testament erau unși preoții, profeții, regi. Intrucît Hristos îndeplinește toate aceste îndreptății, va fi preot, profet și rege conducător

(spiritual), se zice și despre El că va fi uns — Mesia e Sfîntul cel mai sfînt între toți, de aceea i se zice: „Sfîntul Sfinților”.

Versul 25 lămurește profeția din v. 24: „Să știi și să cunoști că de la ieșirea cuvîntului că iarăși să se zidească Ierusalimul, pînă la Povățuitorul cel uns, săptămîni 7 și săptămîni 62 vor fi și se va întoarce și va zidi ulița și zidul și se vor deșerta vremile”.

„Ieșirea cuvîntului” este decretul pe care-l dă împăratul Persiei Artaxerxe I (numit și Longimanul) la 458 î.Hr. Prin acest decret împăratul dă voie ca tot cel ce dorește dintre cetățenii împărăției, eorei fiind, să se întoarcă in Ierusalim și să se organizeze, adică să-și zidească templul și să se reface cetățile dărîmate. Deci ca punct de plecare in calculul săptămînilor se ia anul 458. De la anul 458 înainte de Hristos pînă la Hristos sînt 490 de ani, adică 7×69 săptămîni sau 49 ani+434 ani=483 ani. După 483 urmează evenimentul la care se gîndește Daniel. Versul 26 vestește ceva nou: moartea Unsului (lui Hristos): „Și după 62 de săptămîni va pieri Unsul și judecată nu va fi într-însul”.

Mesia va fi dat morții, deși vine personală nu are. Moartea lui Mesia va avea loc după trecerea timpului de 62 săptămîni, bineînțeles și cele 7 anterioare. Moartea anunțată de v. 26 este determinată mai de aproape de v. 27 prin indicarea timpului. In săptămîna ultimă, a 70-a, va încheia cu mulți credincioși Legămîntul cel nou, iar după trei ani și jumătate, adică la mijlocul săptămîinii va înceta activitatea prin moartea sa. Tot atunci își vor pierde valabilitatea sacrificiile Vechiului Testament, adică nu se mai simte trebuința lor, deoarece sînt inlocuite de jertfa Legămîntului nou.

Deci de la anul 458 î.Hr. pînă la moartea lui Hristos sînt 70 de săptămîni de ani, adică 490 ani. Această profeție generală din 9, 24 se precizează in 9, 25, 26, 27 astfel: De la anul 458 î.Hr. pînă la moartea lui Hristos sînt:

7 săptămîni sau 49 ani,
62 săptămîni sau 434 ani,
1 săptămîna sau 7 ani.

70 de săptămîni sau 490 ani, sau mai precis 486 și jumătate, intrucît in conformitate cu 9, 27 moartea are loc in mijlocul săptămîinii a 70-a, astfel că din suma de 490 ani va trebui să detragem o jumătate de săptămîna, deci 3 ani și jumătate. Astfel obținem 29 și jumătate, respectiv anul 30 al erei noastre, in care după proorocia lui Daniel va fi dat morții Iisus Hristos Mintuitorul lumii. Profeții vorbesc in termeni generali, ei nu iau in seamă fracțiunile de timp, ci zic: „evenimentul se întîmplă cam pe atunci”. Daniel a prevăzut timpul nașterii, vieții și răstîgnirii Mintuitorului.

Un alt moment hristologic îl constituie prevederile din cap. 12 al cărții lui Daniel. In centrul capitolului stă învierea, ridicată la rang de dogmă prin învierea Mintuitorului. Învierea este pusă clar in cartea profetului. Atunci cei înțelepți vor străluci ca stelele. In acest sens citim: „Mulți din cei care dorm in țărîna pământului se vor scula, unii spre viața veșnică, alții spre ocară veșnică. Și cei care au fost înțelegători vor străluci ca lumina și drepții ca stelele...” (Dan. 12, 2—3). Această profeție este in deplină armonie cu spusele Mintuitorului.

Din capitolul 12 al profetului Daniel desprindem învierea despre împărăția veșnică, despre timpul cînd se va naște Hristos și despre jertfa Lui mintuitoare, despre înviere și judecată.

Astfel Daniel, cel din urmă dintre profeții mari ai Vechiului Testament, face puntea de trecere între Vechiul Testament și Noul Testament, prin faptul că a fost învrednicit de cele mai înalte profeții despre Hristos. El totodată vestește împărăția păcii: care va fi veșnică și va cuprinde toate popoarele. Este pacea pentru care luptă popoarele și care va stăpîni peste tot pământul.

Prof. N. Neaga

Pilda cu banul de dare

Mintuitorul Iisus Hristos îi muștra adesea pe farisei pentru viclenia și prefăcătoria lor. De aceea mulți din ei nu-l vedeau cu ochi buni pe Domnul. Ba adesea căutau să-l prindă in cuvînt și astfel să-l coboare in fața celor ce-L urmau.

Așa, odată, oarecari farisei s-au sfătuit in ascuns, apoi au mers la locul unde învăța Mintuitorul, s-au apropiat de El și i-au grăit astfel:

„Învățătorule, știm că ești drept și cu adevărat învești calea lui Dumnezeu și nu-ți pasă de nimănui, căci nu cauți la fața oamenilor.

Deci spune nouă, ce ți se pare: se cade a plăti bir cezarului, sau nu?”

Iisus însă cunoscînd viclesugul lor, a zis:

„Ce mă ispitiți jăfarnicilor? Arătați-mi banul cu care se face plata birului!”

Și ei i-au adus un dinar.

El însă le-a zis: „Al cui este chipul și scrisoarea de pe el?”

Răspunsu-i-au: „Ale cezarului!”

Atunci Iisus le-a zis:

„Da-ți dară pe cele ce sînt ale cezarului, cezarului, și pe cele ce sînt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu”.

Și auzind ei acestea, s-au mirat și lăsîndu-l s-au dus” (Matei 22, 16—22).

*

Din pilda aceasta se vede limpede că fariseii au căutat să-l aducă pe Iisus Hristos in mare încurcătură. Intr-adevăr, ei urmăreau să-l pună in ceartă fie cu cezarul (împăratul roman), fie cu poporul evreu din acea vreme. Dacă Domnul ar fi răspuns, că nu se cade a plăti dare către cezar, atunci ei l-ar fi pîrit cezarului. Dacă El ar fi zis, că se cade a da dare, atunci ei ar fi răsculat poporul evreu împotriva Lui.

Dar Mintuitorul Iisus Hristos a grăit limpede: „Dați dară pe cele ce sînt ale cezarului, cezaru-

lui și pe cele ce sînt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu”. Și fariseii au plecat rușinați.

Mintuitorul Hristos a arătat cu acest prilej, că noi avem datorii atît către Dumnezeu, cît către țara in care trăim și muncim și către poporul din care facem parte. Lui Dumnezeu îi sîntem datori cu închinare curată, cu inimă curățită de păcate, cu rugăciunea „in duh și adevăr”, cu credință dreaptă și cu dragoste de fii. Țării noastre îi sîntem datori de asemenea iubire, iar față de poporul nostru sîntem datori cu muncă rodnică și aducătoare de fericire, cu strădanie pentru pace și belșug.

Adevărat fiu al Bisericii noastre este numai acela care își îndeplinește cu dragă inimă și din cuget curat toate îndatoririle sale către Dumnezeu și către țara și poporul din care face parte.

D. Călugăr

M-aș vrea...

M-aș vrea livada ce zîmbește-n flori
Sub vîntul de april fremătător
Și crîngul verde cu privighetori
Pe uride doru-i veșnic călător.

M-aș vrea țărîna șesului întins
Cu mările de grîne-ngălbenite
Și muntele încăruntit și nins
Cu leagăn de păduri înîmberite.

Aș vrea aroma vinului să fiu
Să-nveselesc, să ard in bucurii,
M-aș vrea un cînt de muncă cald și viu
Ce fremătă sub zările azurii.

Dar dintre toate-aș vrea să fiu acum
Un vornic al iubirii pe pământ
Și-un harnic muncitor pe-al vieții drum
Ce țese țării înflorit veșmint.

Preot Ștefan Tascianu